

confratris nostri fr. Petri de Antverpia, quorum beneficiis conventus noster diversis temporibus largas recepit eleemosynas necnon opera divi Hieronymi in bibliotheca nostra cum praeclaro ac perlucido vitro, quod habetur in ambitu nostro." De tijdsbepaling ontbreekt, doch dezelfde hand schreef op 1 Mei een overledene in van het jaar 1545. Of er nu eenig verband tusschen gemeld echtpaar met het laatste geschenk en de *nova vitra* van 1546 bestaat, is niet uit te maken. Doch wel blijkt, dat niet alleen de kerk maar ook zoo'n pandgang beglaasd kon worden zonder groote bezwaren voor de kloosterlingen zelf. Tevens geeft het necrologium eenige eigenschappen van het nieuwe glas. Het was *zeer helder en doorzichtig*, dus heel wat beter dan het vroegere en gewone donkerkleurige (grauw of groen), dat weinig licht doorliet en het uitzicht onmogelijk maakte.

De Weertsche pandgang mocht dus in het midden der 16de eeuw gerust gezien worden. Of de kloostergangen toen elders ook zoo »rijk» waren, zullen nieuwe berichten moeten leeren. Alleen herinneren we hier nog aan de pandgang der Dominicanen te 's-Hertogenbosch en die der Karthuizers te Vucht, waarvoor de stedelijke Bossche regeering respectievelijk in 1496 en 1539/40 een glasraam bekostigde¹⁾. Het eerste glas prijkte met »vele verscheidene wapenen».

fr. D. VAN ADRICHEM, O. F. M.

MUNT- EN PENNINGVERZAMELING P. J. VAN DIJK VAN MATENESSE.

Alvorens ons verslag van deze belangrijke veiling, die 10 en 11 October te Amsterdam bij Fred. Muller en Co. gehouden werd, aan te vangen, een enkel woord over het ontstaan der verzameling.

Jacob van Dijk, boekhandelaar te Schiedam, begon omstreeks 1825 met het bijebrengen van eene verzameling Nederlandsche legpenningen²⁾, die toen meerendeels, vooral de 16de en 17de eeuwsche, hier te lande nog vrij veelvuldig voorkwamen. Zijn doel was, eene zoo volledig mogelijke verzameling van dat soort penningen te verkrijgen, van die stukken, zooals hij in de Konst- en Letterbode van 1850 p. 157 mededeelde, afbeeldingen te doen vervaardigen naar door hem gemaakte afteekeningen, en deze uit te geven. Bekende verzamelaars uit die dagen, J. J. Becker, P. O. van der Chijs, J. van Dam Dwzn., P. Smidt van Gelder, Van Harderwijk en niet het minst G. van Orden, de schrijver van de Handleiding voor verzamelaars van Nederlandsche Historiepenningen (Legpenningen), hadden hem hun steun toegezegd en hunne verzamelingen beschikbaar gesteld. Vele afteekeningen zijn dan ook door Jacob van Dijk vervaardigd, maar tot eene uitgave is het nimmer gekomen, waarschijnlijk hebben de hooge kosten deze onmogelijk gemaakt. Veel belangstelling in zijn verzameling vond Van Dijk bij zijn zoon, die na den dood

1) R. A. van Zuylen Jr.: *Inv. der Archieven van de stad 's-Hertogenbosch*, (*Stads Rekeningen...*), I, blz. 30 en 568.

2) Legpenningen dienden oudtijds als hulpmiddel bij het rekenen. Eene duidelijke beschrijving van het gebruik dezer soort penningen komt voor bij G. van Loon, *Hedendaagsche Penningkunde*, 's-Gravenhage, 1734, p. 158–165.